

BOSNA I HERCEGOVINA - БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

*Agencija za razvoj visokog obrazovanja
i osiguranje kvaliteta/kvalitete
Bosne i Hercegovine
Banja Luka*

*Агенција за развој високог образовања
и обезбјеђивање квалитета
Босне и Херцеговине
Бања Лука*

Agency for Development of Higher Education and Quality Assurance of Bosnia and Herzegovina

Broj:03-07-1-102-12/23

Datum:25.04.2023.godine

Na osnovu člana 24. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17) i člana 11. Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 94/14), Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, *p o d n o s i*

IZVJEŠTAJ O RADU AGENCIJE ZA RAZVOJ VISOKOG OBRAZOVANJA I OSIGURANJE KVALITETA ZA 2022. GODINU

usvojen na 19.sjednici Savjeta ministara Bosne i Hercegovine od 25.07.2023.godine

I - UVOD

Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (u daljem tekstu: Agencija) osnovana je članom 47. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj:59/07 i 59/09) kao samostalna upravna organizacija. Nadležnosti Agencije definisane su članovima 48. 49. i 50. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, a organizacija, upravljanje, rukovođenje i finansiranje Agencije propisani su članovima 51. i 52. Okvirnog zakona.

Aktivnosti Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta tokom 2022. godine bile su bazirane na Programu rada Agencije za 2022.godinu. Planirani godišnji rezultati Agencije proizlaze iz Srednjoročnog plana rada Agencije 2022.-2024., a koji je bio i osnova za izradu godišnjeg programa rada Agencije.

Srednjoročni cilj Agencije - *Unaprijediti politike i razvoj kvaliteta u oblasti obrazovanja u Bosni i Hercegovini* - implementiran je putem specifičnog cilja - *Jačanje osiguranja kvaliteta i stalni razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini*. Navedeni srednjoročni i specifični cilj Agencije ostvareni su kroz realizaciju jednog programa, pod nazivom *Provođenje tematskih analiza i procesa osiguranja kvaliteta*, te projekata:

1. Priprema i provođenje tematskih analiza i davanje savjeta i preporuka
2. Priprema i realizovanje obuka i radionica sa zainteresovanim stranama
3. Provođenje aktivnosti na evaluaciji i razvoju sistema internog osiguranja kvaliteta rada Agencije u skladu sa Evropskim standardima za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (ESG)
4. Postupci akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH u skladu sa Okvirnim zakonom i drugim aktima Agencije

U izvještajnom periodu, u oblasti izvršavanja zakonskih nadležnosti Agencije, desili su se pomaci u odnosu na prethodni period izvještavanja, što je rezultat intenziviranja aktivnosti rukovodstva Agencije u oblasti akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa, dobre saradnje sa svim nadležnim obrazovnim vlastima i visokoškolskim ustanovama, te angažmanu na međunarodnom planu. S tim vezi, Agencija je u februaru mjesecu 2022.godine, u saradnji sa Upravnim odborom i predstavnicima nadležnih obrazovnih vlasti formirala Radnu grupu za izradu dokumenta „Modeli i postupci systemske akreditacije“, koja je bila sastavljena od tri predstavnika Upravnog odbora Agencije, tri nadležne obrazovne vlasti (Agencija za visoko obrazovanje Republike Srpske, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Hercegovačko-neretvanskog kantona i Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo) kao i tri službenika Agencije. Zadatak Radne grupe je bio izrada dokumenta koji bi doprinio harmonizaciji procesa akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa, imajući u vidu različita zakonska i podzakonska rješenja kojima se ovaj proces reguliše na nivou nadležnih obrazovnih vlasti u Bosni i Hercegovini. Od imenovanja Radne grupe do kraja izvještajnog perioda, Radna grupa je realizovala brojne aktivnosti i sastanke, kako uživo, tako i putem različitih internet platformi (ZOOM i Google Meet). Na sastanku sa nadležnim obrazovnim vlastima u junu 2022.godine, između ostalog je predstavljena radna verzija dokumenta a koji je nakon toga i prethodne saglasnosti Upravnog odbora Agencije, objavljen na internet stranici Agencije radi prikupljanja sugestija i prijedloga za njegovo unapređenje u postupku javnih konsultacija. Krajem oktobra mjeseca 2022.godine nacrt dokumenta je objavljen na platformi eKonsultacije, a takođu su održana i dva konsultativna sastanka sa predstavnicima visokoškolskih ustanova iz Bosne i Hercegovine u Mostaru i Tuzli, u cilju prikupljanja komentara i dodatnih sugestija i prijedloga za unaprijeđenje pomenutog dokumenta. Kao rezultat svih navedenih aktivnosti usaglašen je i pripremljen finalni prijedlog dokumenta **“Preporuke za regulisanje postupka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa 1. i 2. ciklusa studija u Bosni i Hercegovini.**

Paralelno sa izradom ovog dokumenta, Agencija je provela i reviziju dokumenata kojima je regulisan proces izbora stručnjaka na Listu stručnjaka, a sve u cilju pojednostavljivanja procedure prijavljivanja i izbora na Listu stručnjaka Agencije.

Nakon što je u prethodnoj 2021.godini intenziviran rad Upravnog odbora Agencije, u 2022.godini je održano ukupno 8 sjednica ovog upravljačkog tijela Agencije.

U izvještajnom periodu, Agencija je, u okviru utvrđenog programa i projekata, realizovala sljedeće prioritetne zadatke planirane Programom rada za 2022. godini, i to:

- **Provođenje tematskih analiza**

Tokom 2022. godine urađene su sljedeće analize:

1. *Analiza upisanih studenata na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini*

Agencija je provela istraživanje na osnovu anketiranja visokoškolskih ustanova o broju upisanih studenta na sva tri ciklusa na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini. Prikupljeni podaci imali su za cilj podršku stalnom praćenju i poboljšanju kvaliteta visokog obrazovanja u skladu sa članom 48. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju Bosne i Hercegovine.

2. *Komparativna analiza podzakonskih propisa o postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH*

Analiza postojećih pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Bosni i Hercegovini je imala za cilj da se ukaže na manjkavosti, pravne praznine kao i neusklađenosti u važećim pravilnicima o postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa nadležnih obrazovnih vlasti u BiH u odnosu na akte koje je u okviru svojih

nadležnosti donijela Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine. Rezultati Analize su definisali ingerencije nadležnih obrazovnih vlasti u okviru postupka, kao i manjkavosti u fazama postupka akreditacije. Svrha Analize bila je da na odgovoran, djelotvoran i opravdan način pomogne unapređenju složenog pravnog sistema u postupku akreditacije, te doprinese jačanju osiguranja kvaliteta u oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

3. Informacija o visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini

Tokom 2022. godine izrađena je sveobuhvatna Informacija o visokoškolskim ustanovama u BiH sa podacima prikupljenim u saradnji sa nadležnim obrazovnim vlastim u BiH. U Informaciji su predstavljeni podaci o licenciranim visokoškolskim ustanovama u BiH, novoosnovanim visokoškolskim ustanovama, visokoškolskim ustanovama koje su prestale sa obavljanjem djelatnosti visokog obrazovanja od tekuće akademske godine, statusu akreditacije visokoškolskih ustanova u BiH i to: akreditirane visokoškolske ustanove u BiH sa periodom trajanja akreditacije, odnosno datumom isteka akreditacije, visokoškolske ustanove koje se trenutno nalaze u postupku akreditacije, te podaci o visokoškolskim ustanovama koje obavljaju djelatnost visokog obrazovanja a nisu akreditirane, niti su u postupku akreditacije.

4. Komparativna analiza preporuka iz Izvještaja o vanjskoj evaluaciji Agencije od strane ENQA i RCC/KIC Panela

Komparativna analiza preporuka imala je za cilj da utvrdi sličnosti i razlike preporuka dvije komisije stručnjaka (ENQA i RCC/KIC-Regional Cooperation Council/Knowledge Innovation Centre) koje su evaluirale Agenciju u dva različita perioda (ENQA 2017 i Izvještaj RCC/KIC 2020., a koji je Agenciji dostavljen tek 2022.) i uticaj preporuka iz RCC/KIC izvještaja na reviziju, u smislu unapređenja postojećeg Akcionog plana realizacije ENQA preporuka. RCC/KIC preporuke za neke ESG su vrlo slične ENQA preporukama, ali su za neke druge ESG konkretnije i „dublje“, vjerovatno zato što su imali za polaznu osnovu ENQA Izvještaj. Iako se ocjene ispunjenosti standarda od strane dvije komisije razlikuju što uključuje i primjenu različitih matrica ocjenjivanja, zaključak analize je da Akcioni plan realizacije preporuka ENQA komisije treba revidirati i uključiti i pojedine RCC/KIC preporuke za pojedine ESG a što je i urađeno u okviru ove aktivnosti. Različite ocjene pojedinih ESG standarda od strane dvije komisije rezultat su činjenice da je ENQA Panel koristio ENQA matricu, a RCC/KIC EQAR matricu ocjene ispunjenosti ESG, a koju od 2021. primjenjuje i ENQA.

• Organizacija aktivnosti za i sa ključnim partnerima

U izvještajnom periodu Agencija je organizovala slijedeće događaje:

1. Sastanci sa zainteresovanim stranama

U sklopu realizacije preporuke ENQA panela za poboljšanje saradnje sa nadležnim obrazovnim vlastima i drugim zainteresiranim stranama realizovane su aktivnosti:

- ✓ Sastanci predstavnika Agencije u vezi sa procesom akreditacije sa:
  - menadžmentom Panevropskog univerziteta Apeiron u Banjaluci, januar 2022.god.
  - rektorom IUS-a, zamjenikom generalnog sekretara i predstavnicima Ureda za osiguranje kvaliteta, mart 2022.

- ministarstvom obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona i aktivističkog pokreta "Karton revolucija", mart 2022.
- ministricom za nauku, visoko obrazovanje i mlade u Vladi Kantona Sarajevo, april 2022.god.
- ministrom obrazovanja, nauke, kulture i sporta u Vladi Unsko-sanskog kantona, juni 2022.god..
- ministrom za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske, septembar 2022.god.
- Članovima Rektorske konferencije Bosne i Hercegovine, Asocijacije rektora privatnih sveučilišta/univerziteta te Rektorskom konferencijom Republike Srpske.

Posebno intenzivna i dobra saradnja u izvještajnom periodu nastavljena je sa Agencijom za visoko obrazovanje Republike Srpske (AVORS). Održano je više sastanaka sa direktoricom AVORS-a i saradnicima, a kao rezultat ove saradnje, formirana su zajednička operativna tijela sa zadatkom unapređenja procesa akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa, te su uspješno riješena sporna pitanja iz prethodnog perioda u ovoj oblasti.

2. *Aktivnosti/događaji sa zainteresovanim stranama*

Tokom 2022. godine Agencija je organizovala aktivnosti/događaje za predstavnike visokoškolskih ustanova i nadležnih obrazovnih vlasti:

- ✓ 21.06.2022. godine – Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (HEA) organizirala je radni sastanak sa nadležnim obrazovnim vlastima s ciljem unapređenja postupaka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Bosni i Hercegovini kao i predstavljanja radnog dokumenta koji se odnosi na modele i postupke sistemske akreditacije“.
- ✓ 04.11. 2022. godine Agencija je organizovala u Mostaru prvi konsultativni sastanaka sa predstavnicima visokoškolskih ustanova u BiH, na kome je prezentiran nacrt dokumenta o metodološkom okviru i principima za reguliranje postupka akreditacije studijskih programa
- ✓ 11.11.2022. godine Agencija je organizirala u Tuzli drugi radni radni sastanak sa predstavnicima visokoškolskih ustanova u BiH. Cilj sastanka bio je da se unaprijedi dokument o metodološkom okviru i principima akreditacije studijskih program.

- **Organizacija obuka stručnjaka za akreditaciju u saradnji sa nadležnim obrazovnim vlastima**

Agencija je prakticirala obuke stručnjaka pred posjetu ustanovi sa imenovanim stručnjacima u konkretnih 7 Komisija za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa koje su imenovane i realizirane u izvještajnom periodu.

Agencija je razmatrajući stanje na Listi stručnjaka, zaključila da i Konkurs za izbor stručnjaka okončan u decembru 2021.godine dao manji broj stručnjaka od očekivanog, posebno iz kategorije student (10), međunarodni stručnjak (4) i predstavnika privreda i praksa (7). Razlog tome su kompleksne i dokumentima opterećene procedure prijave stručnjaka i procedure izbora na Listu, te prestrogi kriteriji za studente i predstavnike privrede i prakse. Agencija je u maju 2022.g. pokrenula izmjenu i pojednostavljenje procedure (sa 6 dokumenata svedeno na tri, a

prijava samo u elektronskoj formi). Upravni odbor je 16.12.2022.g. dao saglasnost na dva dokumenta, Odluku o načinu formiranja Komisije za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvaliteta i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa i Pravilnik o načinu provođenja javnog konkursa za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa, tako da se u I kvartalu 2023. godine očekuje objava u Službenom glasniku BiH i raspisivanje Konkursa za izbor stručnjaka po novim procedurama te izbor većeg broja novoizabranih stručnjaka za koje će se organizovati teorijske i praktične obuke, uz pozivanje i stručnjaka koji su ranije prošli obuke.

- **Realizacija preporuka iz Izvještaja o eksternoj evaluaciji Agencije provedene od strane Evropske asocijacije za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA).**

Odbor za osiguranje kvaliteta Agencije (dalje: Odbor) prati realizaciju Akcionog plana i u pravilu sačinjava periodični *Izvještaj o izvršenju akcionog plana realizacije preporuka ENQA panela*, o čemu informira rukovodstvo Agencije. Izvještaj o realizaciji ENQA preporuka, odnosno stanje o realizaciji preporuka, Odbor je predstavio uz Samoevaluacijski izvještaj Agencije za 2022. godinu. Agencija je realizirala u znatnoj mjeri one preporuke čija je realizacija isključivo u njenoj nadležnosti. Tako npr. u vezi sa preporukom da se kompletiraju institucionalne akreditacije i započnu akreditacije studijskih programa (3.1.b), Agencija je završila 95 % institucionalnih akreditacija postojećih visokoškolskih ustanova, a u cilju obimnije akreditacije studijskih programa pripremila je prijedlog novog dokumenata koji se odnosi na preporuke za regulisanje postupka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa 1. i 2. ciklusa studija u Bosni i Hercegovini. Predmetni dokument je prošao sproveduru javne rasprave i na jednoj od prvih sjednica UO u 2023.godini očekuje se njegovo usvajanje.

Dodatno u 2023. godini počinje realizacija EU projekta Supporting European QA Agencies in meeting the ESG (SEQA-ESG) kojim koordinira ENQA, a koji ima za cilj pomoći agencijama koje nisu punopravne članice da steknu takav status, što će uticati na to da fokus rada Agencije u 2023. bude realizacija preporuka ENQA komisije i intenziviranje aktivnosti u vezi sa ostvarivanjem punopravnog članstva u ENQA. U ove projektne aktivnosti Agencija će uključiti i nadležne obrazovne vlasti, visokoškolske ustanove i druge zainteresirane, jer su direktno ili indirektno uključeni u postupke vanjskog osiguravanja kvaliteta u BiH. Otežavajući momenat je nedostatak ljudskih i drugih resursa na šta je još ENQA komisija ukazala, a koji je još izraženiji zbog odlaska nekoliko državnih službenika Agencije u proteklom periodu.

- **Razvijanje i poboljšanje procesa akreditacije u skladu sa mandatom Agencije**

Agencija je u cilju postizanja efikasnije akreditacije studijskih programa pripremila radnu verziju dokumenata koji se odnosi na preporuke za regulisanje postupka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa 1. i 2. ciklusa studija u Bosni i Hercegovini. Ovim dokumentom su preciznije definisani modeli akreditacije studijskih programa i faze koje su njihov sastavni dio, te uloga svih učesnika u ovim procesima što predstavlja značajan iskorak u razvijanju i poboljšanju procesa akreditacije po uzoru na najbolje evropske prakse. Uz već ranije vodiče (Metodologija pisanja izvještaja komisija stručnjaka za akreditaciju studijskih programa, Vodič za jačanje internacionalizacije visokoškolskih ustanova u BiH, Vodič o efektivnoj uključenosti zainteresovanih strana u osiguranje kvaliteta) u čijoj izradi je kroz određene projekte učestvovala Agencija, povećan je i broj akreditovanih studijskih programa na visokoškolskim ustanovama u BiH po godinama.

- **Realizovanje postupaka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa**

U izvještajnom periodu, Agencija je po prijedlozima nadležnih obrazovnih vlasti izvršila sedam imenovanja komisija stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji sljedećih visokoškolskih ustanova, odnosno studijskih programa, i to:

- Visoka škola Koledž kozmetologije i estetike Banja Luka (akreditacija);
- Visoka medicinska škola zdravstva Doboj (akreditacija);
- Visoka poslovno tehnička škola Doboj (reakreditacija);
- Visoka škola za primjenjene i pravne nauke PROMETEJ (reakreditacija);
- Visoka škola za turizam i hotelijerstvo Trebinje (akreditacija) ;
- Klaster studijskih programa inženjerstva i tehnologije Univerziteta u Istočnom Sarajevu;
- Studijski program Grafički dizajn i vizuelne komunikacije Visoka škola “Banja Luka College”.

Zaključno sa decembrom 2022.godine, u Državni registar je upisano ukupno 77 studijskih programa.

U 2022. godini je imenovana i prva Komisija za akreditaciju studijskih programa po modelu klasterne akreditacije i to za Univerzitet u Istočnom Sarajevu.

Zaključno sa 31.12.2022. godine, u Državni registar akreditovanih visokoškolskih ustanova u BiH upisano je ukupno 39 visokoškolskih ustanova, 38 sa punom akreditacijom i jedna sa uslovnom, od čega je u 2022.godini upisano 7 ustanova, 6 sa punom akreditacijom, a jedna sa uslovnom.

Lista akreditovanih visokoškolskih ustanova u BiH, objavljena je i stalno dostupna na internet stranici Agencije http://hea.gov.ba/akreditacija_vsu/Default.aspx.

- **Usvojeni akti Agencije**

Upravni odbor Agencije, na 3.sjednici, održanoj 19.04.2022.godine, usvojio je Uputstvo o izmjenama i dopuni uputstva o formi i sadržaju diplome i dodatka diplome koju izdaju akreditirane visokoškolske ustanove u Bosni i Hercegovini.

Na 8. sjednici Upravnog odbora Agencije, održanoj 16.12.2022.godine, Upravni odbor je usvojio:

- Odluku o načinu formiranja Komisije za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvaliteta i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa i
- Pravilnik o načinu provođenja javnog konkursa za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

- **Učešće u aktivnostima u okviru procesa pristupanja Bosne i Hercegovine EU i međunarodnim projektima i programima**

Tokom 2022. godine Agencija je aktivno učestvovala i dala poseban doprinos u radu:

1. Generalne skupštine i Radionica na temu „Neovisnost agencija za osiguranje kvaliteta“ održanih 23. i 24. septembra u Istanbulu, u organizaciji Mreže agencija za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju Centralne i Istočne Evrope (CEENQA-e). Tokom navedenih događaja, dogovorena je i saradnja sa Savjetom za kvalitet u visokom obrazovanju Turske (THECQ), a koja je institucionalizovana kasnijim potpisivanjem

- Memoranduma o razumijevanju i saradnji između Agencije i THEQC 12.12.2022.godine u Sarajevu.
2. Predstavnik Agencije u svojstvu člana Izvršnog odbora CEENQA-e učestvovao je na 6 sastanaka ovog odbora u 2022. godini od kojih je jedan bio uživo (Ljubljana, 15.07.2022.g.), kao i na šest dvomjesečnih online sastanaka CEENQA-e na kojem QA agencije razmjenjuju iskustva u provođenju svojih aktivnosti.
  3. Pododбора za inovacije, informaciono društvo i socijalnu politiku između Evropske unije i Bosne i Hercegovine te je participirala u izradi *Dokumenta za diskusiju*, izvještavajući o referentnoj temi, odnosno, akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH te dala doprinos u dokumentu *Prilog institucija* izvještavajući o izvršenju prioriteta i mjera za njihovu realizaciju, a koje su u nadležnosti Agencije. U izvještajnom periodu, u okviru navedenih aktivnosti, istaknut je pomak i unapređenje saradnje i aktivnosti Agencije u referentnim oblastima.
  4. HERE tima (Tim stručnjaka za reformu visokog obrazovanja) čiji je član predstavnik Agencije.
  5. Agencija je učestvovala na Generalnoj skupštini Evropske asocijacije za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA), koja je održana od 26. do 28. oktobra 2022. godine u Štokholmu u saradnji sa švedskom agencijom za osiguranje kvalitete (Swedish Higher Education Authority - UKÄ); Kao pridružena članica ENQA-e, Agencija je učestvovala na aprilskoj i oktobarskoj Generalnoj skupštini ENQA putem online formata.
  6. Projekta „Obrazovanje za zapošljavanje“ i Radnoj grupi za visoko obrazovanje;
  7. Predstavnicima Agencije su aktivno učestvovali u nizu događaja koje su organizovale evropske agencije za osiguranje kvaliteta, a koji su zbog epidemiološke situacije u svijetu u tom periodu, organizovani putem online formata. Učešće na ovim događajima bila je prilika za diskusiju i transfer znanja o aktuelnim temama i trendovima u visokom obrazovanju,
  8. Agencija predstavlja Bosnu i Hercegovinu u Tematskoj grupi C - Osiguranje kvaliteta u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja. Tematska grupa C je jedna od tri grupe formirana kao podrška Grupi za praćenje Bolonskog procesa (sastanak u Leuevenu u maju 2022. godine), a u okviru ove grupe uspostavljena je i Radna grupa za osiguranje kvaliteta mikro kvalifikacija u čijem radu takođe, u svojstvu predstavnika Bosne i Hercegovine, učestvuje Agencija.
  9. Predstavnik Agencije je učestvovao na radionici o priznavanju visokoškolskih kvalifikacija i osiguranju kvaliteta u visokom obrazovanju. Radionicu je organizovala Inicijativa za reformu obrazovanja u jugoistočnoj Evropi (ERI SEE), u saradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Agencijom za znanost i visoko obrazovanje Republike Hrvatske (AZVO), uz podršku Vijeća za regionalnu saradnju (RCC).
  10. Radne grupe za priznavanje akademskih kvalifikacija u okviru Vijeća za regionalnu saradnju (RCC), 13. i 14. decembra u Sarajevu.
  11. Predstavnik Agencije je učestvovao na konferenciji na temu „Visoko obrazovanje, javni univerziteti i perspektive razvoja“ u organizaciji Rektorske konferencije Bosne i Hercegovine. Cilj konferencije bio je sumiranje trenutnog stanja na javnim univerzitetima u Bosni i Hercegovini i perspektive razvoja u narednom periodu.

12. Konferencije "Visoko obrazovanje - trendovi i inovacije" održane 11. i 12. 10. 2022. godine u Mostaru, u organizaciji Centra za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti/područja visokog obrazovanja (CIP) i Projekta "Obrazovanje za zapošljavanje".
13. Predstavnik Agencije je učestvovao u radu okruglog stola "Plan oporavka međuuniverzitetske saradnje u Jadransko-jonskoj regiji: Šta možemo očekivati u naredne tri godine" u okviru UniAdrion mreže. Osnovni cilj UniAdrion mreže koju čini preko pedeset univerziteta iz deset država jeste međuuniverzitetska saradnja i saradnja istraživačkih centara u svrhu jačanja međunarodne saradnje i napretka u oblasti kulture, nauke i istraživanja u Jadransko-jonskoj regiji. UniAdrion promoviše naučnu i akademsku saradnju uglavnom kroz implementaciju nastavnih i istraživačkih inicijativa poput različitih obuka, postdiplomskih studija, ljetnih škola i istraživačkih projekata.

I – a) Osnovni problemi i izazovi u realizaciji Programa rada

Svaki od prioritenih zadataka planiranih Programom rada Agencije, podrazumijeva s jedne strane, ispunjavanje određenih pretpostavki kako bi mogao biti realizovan, dok s druge strane, postoje mogući rizici i problemi, koji utiču na rezultat navedenih zadataka, odnosno aktivnosti. Generalno, otežavajući faktori u radu Agencije su, kako slijedi:

1. Agencija je i u 2022. godini raspolagala nedovoljnim ljudskim resursima, a imajući u vidu da je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije predviđeno 35 izvršilaca na sistematizovanim radnim mjestima, dok je trenutno zaposleno 17 izvršilaca, od čega 3 imenovana lica, 8 državnih službenika i 6 zaposlenika.
2. Od eksternih izazova, koji se odražavaju na rad Agencije, a na koje Agencija ne može uticati, to je, između ostalog, kompleksnost postupka akreditacije i reakreditacije visokoškolskih ustanova u smislu uključenosti i koordinacije više učesnika u procesu akreditacije.
3. Jedan od otežavajućih faktora odnosi se i nedovoljan odaziv studentske populacije na Konkurs za Listu stručnjaka, te činjenicu da su stručnjaci iz kategorije Međunarodni stručnjak najvećim dijelom iz okruženja, pa su, kao takvi, uglavnom i imenovani u Komisije.
4. Takođe, jedan od izazova odnosi se i na otežano prikupljanje podataka za tematske analize zbog nedostavljanja traženih podataka, te dostavljanja neblagovremenih ili nepotpunih podataka, od strane pojedinih nadležnih institucija u BiH i visokoškolskih ustanova u BiH.

Zaključak

Uprkos problemima i izazovima sa kojima se susretala u svom radu tokom izvještajnog perioda, Agencija je predano radila ispunjavajući aktivnosti planirane Programom rada za 2022. godinu i drugim aktima Agencije, Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini te Prioritetima za razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini za period 2016.-2026. godina. Kontinuirano su provođene aktivnosti na rješavanju spornih pitanja iz prethodnog perioda u oblasti akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa te je intenzivirano planiranje i stvaranje normativnih pretpostavki za nastavak ovih postupaka, prije svega putem kreiranja novih dokumenata, odnosno revidiranja postojećih s ciljem njihovog kvalitetnijeg i eksplicitnijeg provođenja radi unapređenja postupaka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

Agencija je nastavila sa jačanjem regionalne i međunarodne saradnje potpisivanjem novih sporazuma sa drugim Agencijama o saradnji u ovoj oblasti. U skladu sa novim procedurama Evropske asocijacije za osiguranje kvaliteta (ENQA), Agencija je obnovila pridruženi status u ovoj uglednoj evropskoj asocijaciji, nastavljajući aktivnosti na ispunjavanju uslova za punopravni status u Evropskoj asocijaciji za osiguranje kvaliteta te Evropskom registru (EQAR) kao strateškim ciljevima Agencije.

II IZVJEŠTAJ O PROVOĐENJU AKCIONOG PLANA PREDVIĐENOG GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE

Opći cilj/načela razvitka: Pametan rast											
Strateški cilj: Razvoj ljudskih resursa											
Srednjoročni cilj: Unaprijediti politike i razvoj kvaliteta u oblasti obrazovanja u Bosni i Hercegovini											
Programi, projekti i aktivnosti	Nosilac aktivnosti (organizaciona jedinica)	Pokazatelji				Izvori finansiranja i troškovi		Vrijeme provedbe		Komentar	
		Jedinica mjerenja (% , broj ili opisno)	Polazna vrijednost 2021	Ciljana vrijednost 2022	Ostvarena vrijednost na kraju godine 2022	Izvori finansiranja (proračun, krediti, donacije, ostalo)	Planirani troškovi	Ostvareni troškovi	Planirani kvartal za provedbu		Kvartal kada je aktivnost provedena
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.Specifični cilj: Jačanje osiguranja kvaliteta i stalni razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini											
1.1. Program: Provođenje tematskih analiza i procesa osiguranja kvaliteta											
Projekti											
Aktivnosti											
1.1.1 Provođenje tematskih istraživanja i analiza	1.1.1.1. Prikupljanje i obrada podataka za analize	Sektor za razvoj visokog obrazovanja	Broj	6	5	4	Budžet	235.000	211.425	II, III, IV kvartal	II, III, IV
	1.1.1.2. Definisanje zaključaka i izrada analiza sa svjetima i preporukama										
1.1.2 Priprema i realizovanje obuka i radionica sa zainteresovanim stranama	1.1.2.1. Priprema obuka i radionica sa ekspertima, visokoškolskim ustanovama i nadležnim obrazovnim vlastima	Sektor za razvoj visokog obrazovanja i Sektor za osiguranje kvaliteta	Broj	8	6	8	Budžet	235.000	211.425	I, II, III,IV kvartal	II, III
	1.1.2.2. Organizacija i izvođenje obuka i radionica sa ekspertima, visokoškolskim ustanovama i nadležnim obrazovnim vlastima										
1.1.3 Provođenje aktivnosti na evaluaciji i razvoju sistema internog osiguranja kvaliteta rada Agencije u skladu sa ESG sistema internog osiguranja kvaliteta rada Agencije u skladu sa ESG	1.1.3.1 Implemetacije preporuka iz Izvještaja o eksternoj evaluaciji Agencije provedene od strane ENQA	Sektor za razvoj visokog obrazovanja i Sektor za osiguranje kvaliteta	Broj	1	1	1	Budžet	94.000	84.570	I,II,III,IV kvartal	III, IV
	1.1.3.2 Izrada godišnjeg Izvještaja o samoevaluaciji Agencije u skladu sa ESG										
1.1.4 Provođenje postupaka akreditacije VŠU i SP u BiH u skladu sa mandatom Agencije	1.1.4.1 Imenovanja Komisija stručnjaka	Sektor za osiguranje kvaliteta	Procent	75%	70%	88%	Budžet	376.000	338.281	I,II,III,IV kvartal	I,II, III, IV
	1.1.4.2 Izdavanje Preporuka o akreditaciji VŠU i SP										
	1.1.4.3 Ocjena usklađenosti Rješenja o akreditaciji i upis u Državni, i registar akreditiranih VŠU i SP										

III – IZVJEŠTAJ O IZRAĐENIM ZAKONIMA PLANIRANIM GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE

Programom rada Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta za 2022. godinu nije bila planirana izrada zakona.

Opći cilj/načela razvitka: Pametan rast							
Strateški cilj: Razvoj ljudskih resursa							
Srednjoročni cilj: Unaprijediti politike i razvoj kvaliteta u oblasti obrazovanja u Bosni i Hercegovini							
Specifični cilj:							
Naziv zakona	Vrijeme provođenja		Status zakona zaključno sa 31.12.2021. godine				Komentar
	Planirani kvartal za provođenje	Kvartal kada je aktivnost provedena	Upućen VM BiH (DA/NE)	Usvojen na VM BiH (DA/NE)	Procedura u PS BiH (DA/NE)	Usvojen u PS BiH (DA/NE)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1 (naziv programa)							
1.1.1 (naziv projekta)							
1.1.1.1 (naziv zakona)							
1.1.1.2 (naziv zakona)...							
1.1.2 (naziv projekta)...							
1.2 (naziv programa)...							

IV IZVJEŠTAJ O IZRAĐENIM PODZAKONSKIM AKTIMA PLANIRANIM GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE

Opći cilj/načela razvitka: Pametan rast							
Strateški cilj: Razvoj ljudskih resursa							
Srednjoročni cilj: Unapređenje politika i razvoja kvaliteta visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini							
Specifični cilj: Jačanje osiguranja kvaliteta i stalni razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini							
Naziv podzakonskog akta	Vrijeme provedbe		Status podzakonskog akta zaključno sa 31.12.2022. godine				Komentar
	Planirani kvartal za provedbu aktivnosti	Kvartal kada je aktivnost provedena	Upućen rukovoditelju (DA/NE)	Usvojen od strane rukovoditelja (DA/NE)	Upućen VM BiH (DA/NE)	Usvojen na VM BiH (DA/NE)	
1	2	3			4	5	6
1.1. Provođenje tematskih analiza i procesa osiguranja kvaliteta							
1.1.1. Uputstvo o izmjenama i dopuni uputstva o formi i sadržaju diplome i dodatka diplome koju izdaju akreditirane visokoškolske ustanove u Bosni i Hercegovini	Nije planirana Godišnjim programom rada Agencije za 2022.god.	IV kvartal	DA	DA	NE	NE	Upravni odbor Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta je na 3. sjednici, održanoj 19.04.2022. godine usvojio dokument Uputstvo o izmjenama Uputstva o formi i sadržaju diplome i dodatka diplome koju izdaju akreditovane visokoškolske ustanove.
1.1.1. Postupci akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH u skladu s Okvirnim zakonom i drugim aktima Agencije							
1.1.1.1. Izmjena i dopuna Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini	IV kvartal	Nije provedena	DA	NE	NE	NE	Ovaj dokument se nije našao na dnevnome redu sjednica Upravnog odbora Agencije za 2022. godinu, budući da je odlučeno da se prvo radi na novom modelu akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa tzv. sistemskoj akreditaciji koji je pripremila Radna grupa, a što je alternativno rješenje planiranom.
1.1.1.2. Odluka o kriterijima za akreditaciju studijskih programa III ciklusa studija u Bosni i Hercegovini	I kvartal	Nije provdena	DA	NE	NE	NE	Predmetni dokument nije upućen na saglasnost Upravnom odboru, jer je data prednost drugim tačkama dnevnog reda koje su tokom 2022.godine imale prioritet.

1.1.1.3. Odluka o načinu formiranja Komisije za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvaliteta i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa	Nije planirano Godišnjim programom rada Agencije za 2022.god.	IV kvartal	DA	DA	NE	NE	Na 8. sjednici Upravnog odbora Agencije održanoj 16.12.2022. Upravni odbor je usvojio ovaj dokument
1.1.1.4. Pravilnik o načinu provođenja javnog konkursa za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa.	Nije planirano Godišnjim programom rada Agencije za 2022.god.	IV kvartal	DA	DA	NE	NE	Na 8. sjednici Upravnog odbora Agencije održanoj 16.12.2022. Upravni odbor je usvojio ovaj dokument
1.3. Provođenje tematskih analiza i procesa osiguranja kvaliteta							
1.3.1. Provođenje aktivnosti na evaluaciji i razvoju sistema internog osiguranja kvaliteta rada Agencije u skladu sa Evropskim standardima za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (ESG)							
1.3.1.1.Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine	I kvartal	U toku provođenje	DA	NE	NE	NE	Aktivnosti na izradi Prijedloga pravilnika o unutrašnjoj organizaciji koji je usklađen sa odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijumima za opis radnih mjesta u institucijama BiH su okončane. Agencija je pripremila Prijedlog pravilnika, koji će biti dostavljen nadležnim institucijama radi pribavljanja potrebnih mišljenja i upućivanja u dalju proceduru prema Savjetu ministara BiH radi razmatranja i usvajanja.
1.3.1.2.Statut o dopunama statuta Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH	I kvartal	Nije provedena	NE	NE	NE	NE	Predmetni dokument, nije upućen na saglasnost rukovodstvu Agencije i Upravnom odboru, jer je data prednost drugim tačkama dnevnog reda koje su tokom 2022. godine imale prioritet. Statut donosi Upravni odbor Agencije uz prethodnu saglasnost Savjeta ministara Bosne i Hercegovine.

V – IZVJEŠTAJ O IZRAĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA PLANIRANIM GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE

Programom rada Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta za 2022. godinu nije planirano zaključivanje međunarodnih ugovora

Opći cilj/načela razvitka: Pametan rast							
Strateški cilj: Razvoj ljudskih resursa							
Srednjoročni cilj: Unaprijediti politike i razvoj kvaliteta u oblasti obrazovanja u Bosni i Hercegovini							
Specifični cilj: Jačanje osiguranja kvaliteta i stalni razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini							
Naziv međunarodnog ugovora	Vrijeme provođenja		Status međunarodnog ugovora zaključno sa 31.12.2021. godine				Komentar
	Planirani kvartal za provođenje	Kvartal kada je aktivnost provedena	Upućen VM BiH (DA/NE)	Usvojen na VM BiH (DA/NE)	Procedura u Predsjedništvu BiH (DA/NE)	Usvojen u Predsjedništvu BiH (DA/NE)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1 (naziv programa)							
1.1.1 (naziv projekta)							
1.1.1.1 (naziv međunarodnog ugovora)							
1.1.1.2 (naziv međunarodnog ugovora)...							
1.1.2 (naziv projekta)...							
1.2 (naziv programa)...							

VI – RAZVOJNI, INVESTICIJSKI I DRUGI PROJEKTI

Programom rada Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta za 2022. godinu nisu planirani razvojni, investicioni i drugi projekti.

Opći cilj/načela razvitka: Pametan rast				
Strateški cilj: Razvoj ljudskih resursa				
Srednjoročni cilj: Unaprijediti politike i razvoj kvaliteta u oblasti obrazovanja u Bosni i Hercegovini				
Specifični cilj: Jačanje osiguranja kvaliteta i stalni razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini				
Naziv projekta javnih investicija	Vrijeme realizacije		Status (ZAVRŠENO, U POSTUPKU, ODLOŽENO, PREKINUTO)	Komentar
	Očekivani period realizacije	Završen (DA/NE)		
1	2	3	4	5
1.1 (naziv programa)				
1.1.1 (naziv projekta)				
1.1.1.1 (naziv projekta javnih investicija)				
1.1.1.2 (naziv projekta javnih investicija)...				
1.1.2 (naziv projekta)...				
1.2 (naziv programa)...				

VII – IZVJEŠTAJ O PROVEDENIM KONSULTACIJAMA KOD IZRADE GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O RADU

Kod izrade godišnjeg izvještaja o radu, Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta je u skladu sa članom 11. stav (4) Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja o radu u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 94/14) primijenila Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, broj 5/17).

Izvještaj o radu Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta za 2022. godinu bio je u eKonsultacijama u periodu od 06.02. do 21.02.2023. godine. U ostavljenom periodu Agencija nije zaprimila prijedloge i/ili primjedbe na tekst nacrtu Izvještaja rada za 2022. godinu.

DIREKTOR

Prof.dr Enes Hašić